

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ПЛАНДИШТЕ

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	97,7	22	95,4	96,3	40	94,9	97,0	28	95,1
	ТВ	87,9	131	91,8	89,1	93	90,2	88,6	122	90,7
	БУС	95,8	61	91,5	100,0	1	91,2	98,0	26	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	53,2	158	81,6	76,5	137	86,6	64,8	158	85,0
	Сувозачи ПА	56,0	157	78,7	78,4	129	84,3	67,3	157	82,3
	Предње седиште ПА	54,2	157	80,4	77,2	139	85,7	65,8	158	83,9
	Задње седиште ПА	16,9	87	22,6	61,0	29	37,2	39,0	48	32,5
	Возачи ТВ	66,7	57	60,0	73,9	58	66,7	70,9	59	64,9
	Сувозачи ТВ	58,3	61	49,8	66,7	47	57,1	61,9	69	55,2
	Предње седиште ТВ	64,4	61	57,9	72,7	57	64,9	69,0	58	63,1
	Возачи БУС	33,3	68	31,8	100,0	1	38,9	67,3	28	38,1
	Сувозачи БУС	83,3	17	34,2	35,7	73	37,4	57,7	35	37,6
	Предње седиште БУС	50,0	40	32,4	76,9	21	38,6	64,0	29	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	43,8	137	65,6	78,8	57	71,7	61,5	102	69,9
	Сигурносни појас	44,4	90	46,3	51,5	73	49,0	48,3	84	49,3
	Укупно – деца	21,9	151	56,0	65,2	66	60,4	55,2	87	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		50,3	156	75,2	75,6	117	80,3	63,7	158	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	0,0	148	59,6	0,0	142	63,7	0,0	157	61,6
	Путници на мопедима	0,0	147	58,6	0,0	140	62,9	0,0	156	60,8
	Возачи и путници на мопедима	0,0	148	59,4	0,0	142	63,5	0,0	157	61,4
	Возачи мотоцикала	59,3	149	87,4	100,0	1	90,7	79,6	137	89,2
	Путници на мотоциклима	60,0	147	86,4	100,0	1	89,7	84,6	115	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	59,4	150	87,2	100,0	1	90,5	80,6	134	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	29,6	157	73,6	48,2	143	77,3	39,1	156	76,3
	Бициклисти	0,0	65	5,4	0,0	73	6,3	0,0	89	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	61,6	93	80,3	N/A	N/A	N/A	61,6	93	80,3
	% прелазака на ОПП	80,8	48	70,6	N/A	N/A	N/A	80,8	48	70,6
	% исправних прелазака	71,2	110	74,3	N/A	N/A	N/A	71,2	110	74,3
	% исправних прелазака деце	96,2	13	77,1	N/A	N/A	N/A	96,2	13	77,1
	% прелазака без ометања	95,8	81	94,8	N/A	N/A	N/A	95,8	81	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

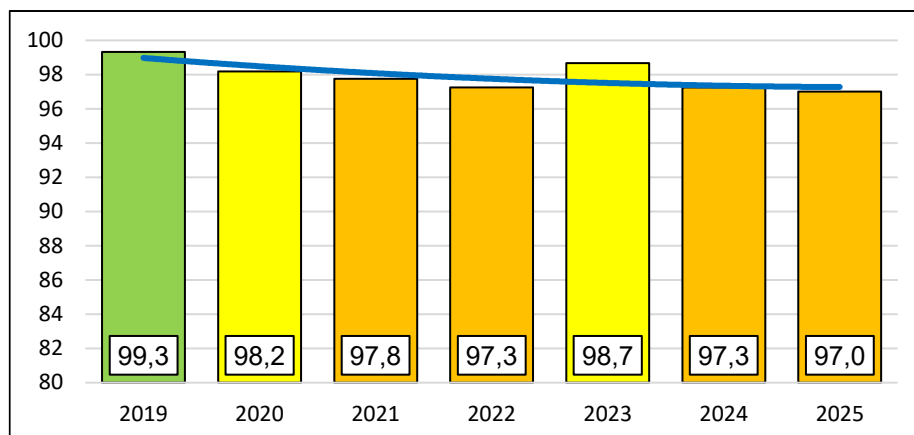
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

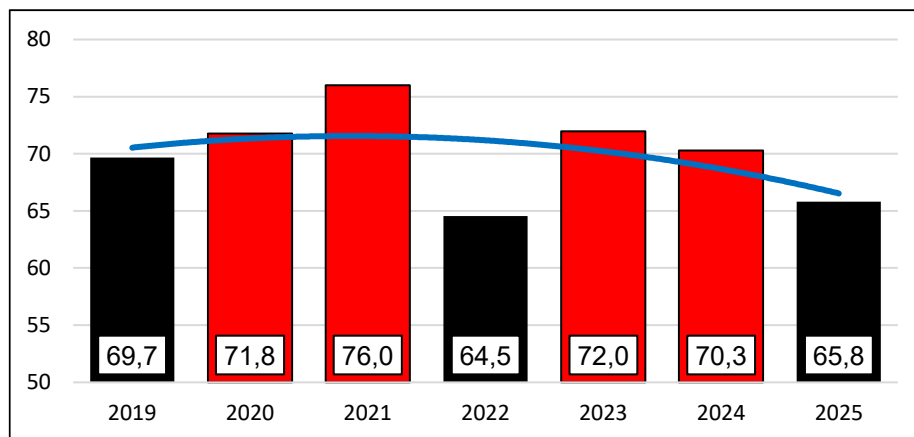
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

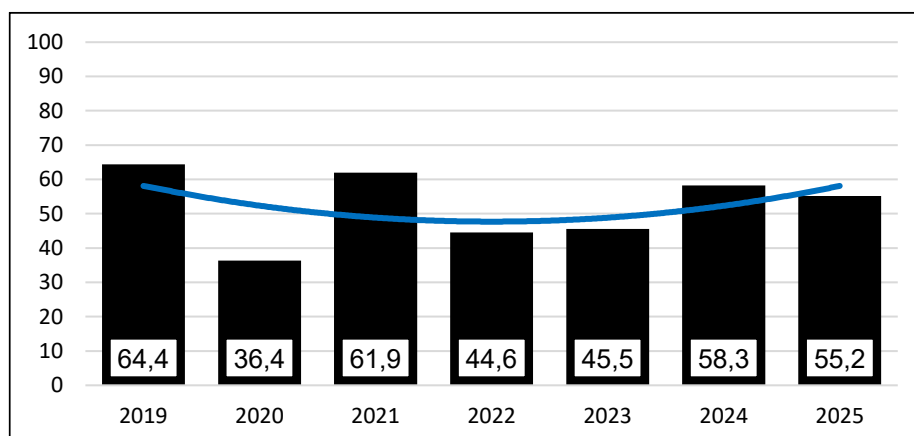
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некористишења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

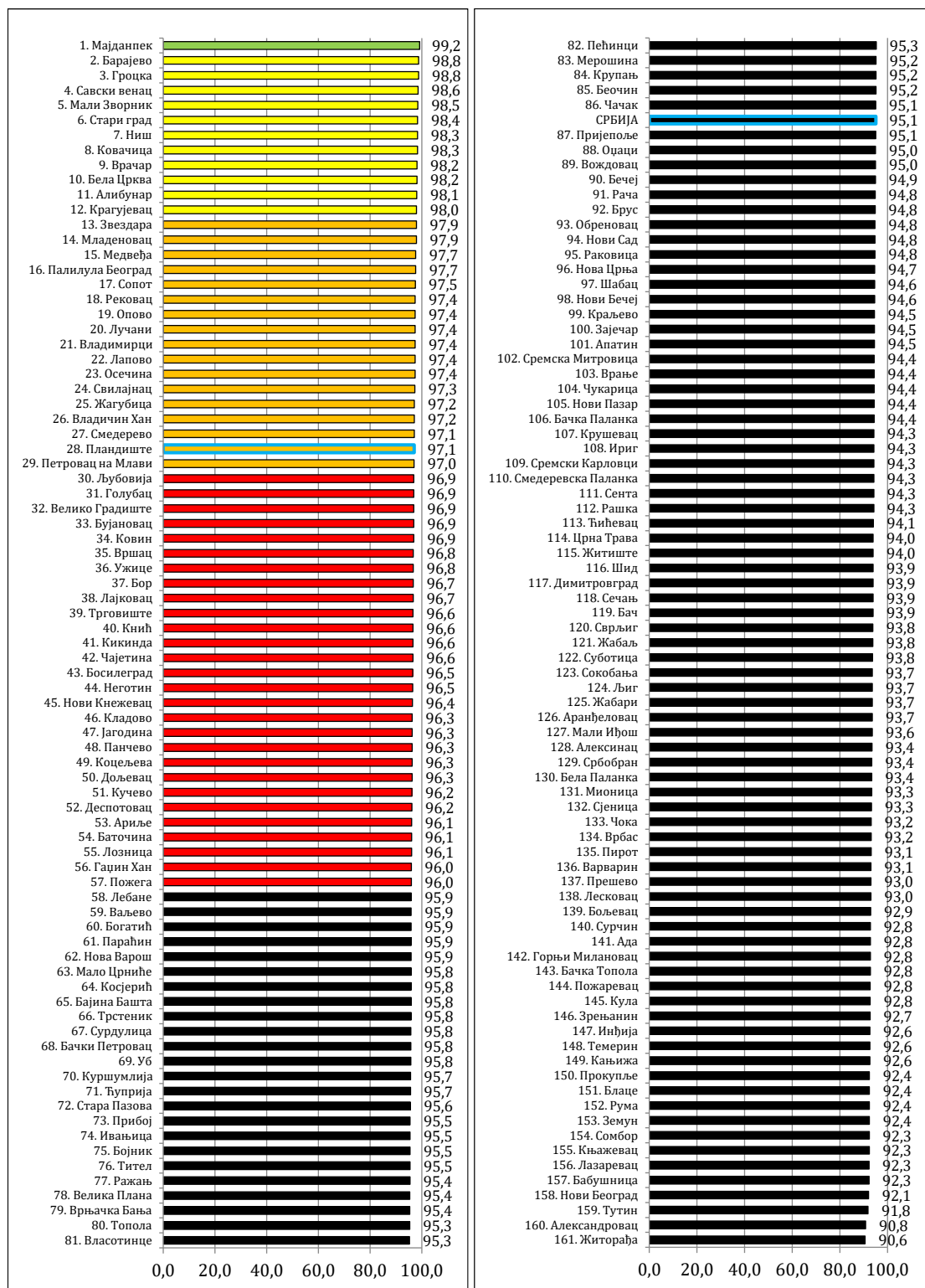
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

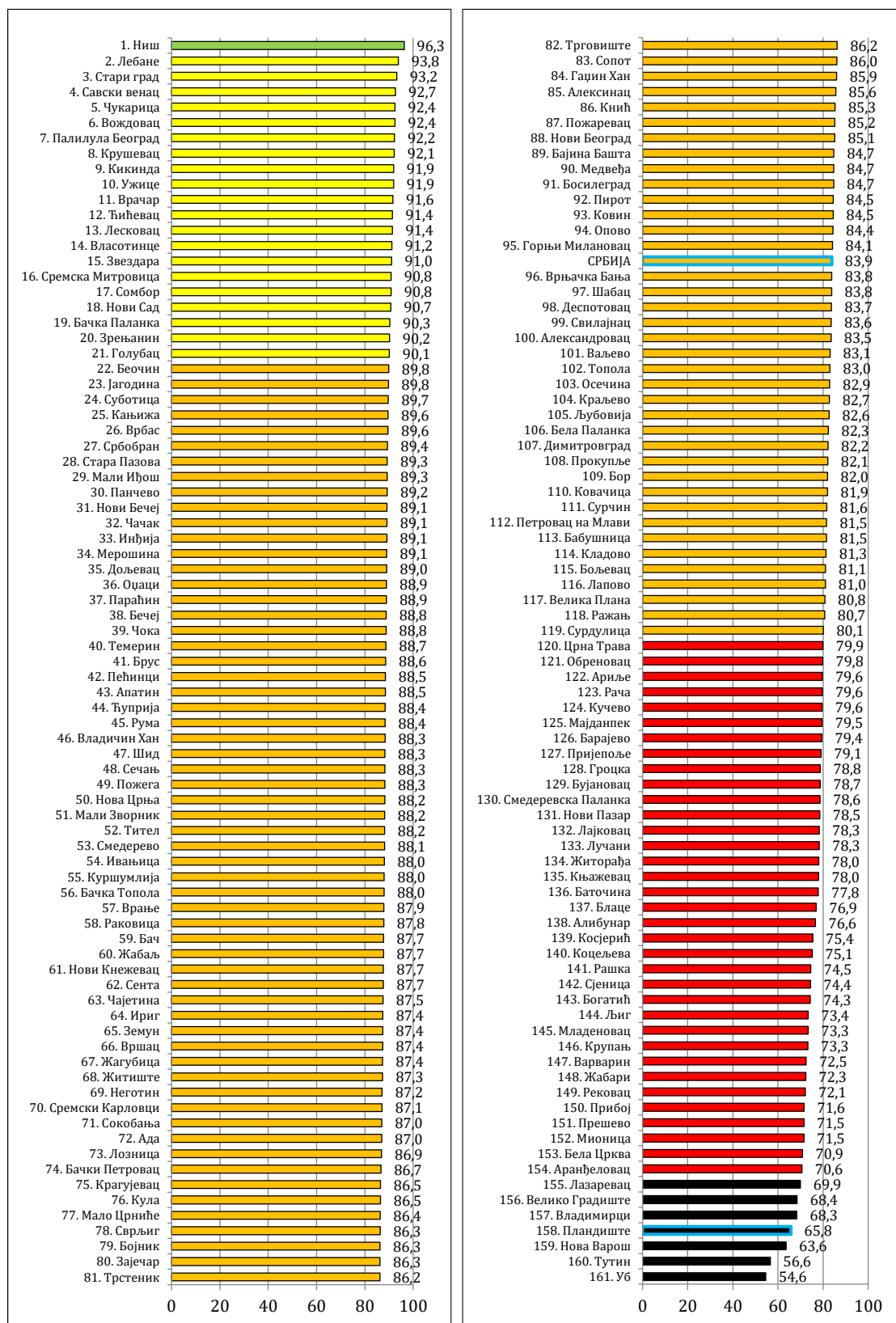
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

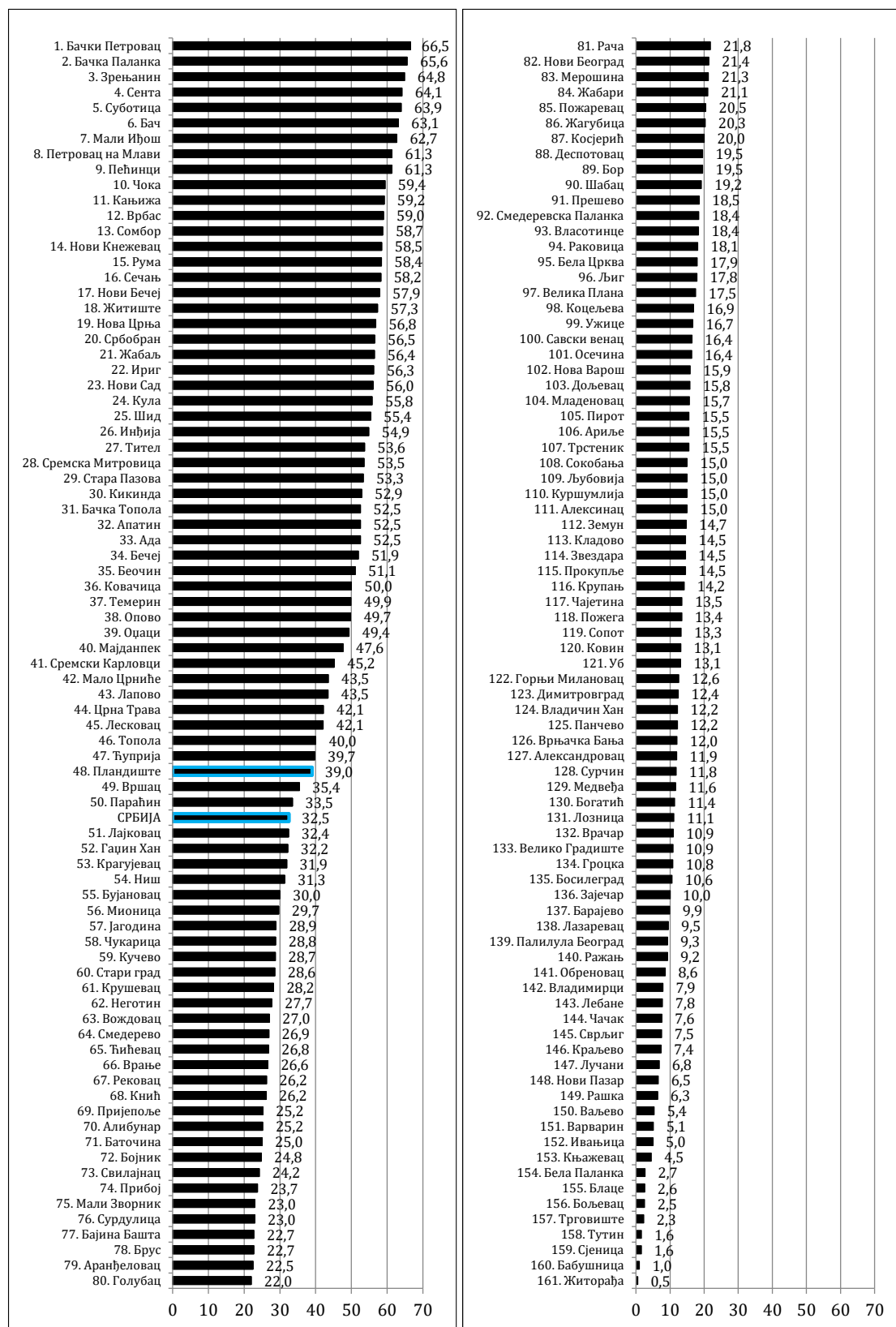
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

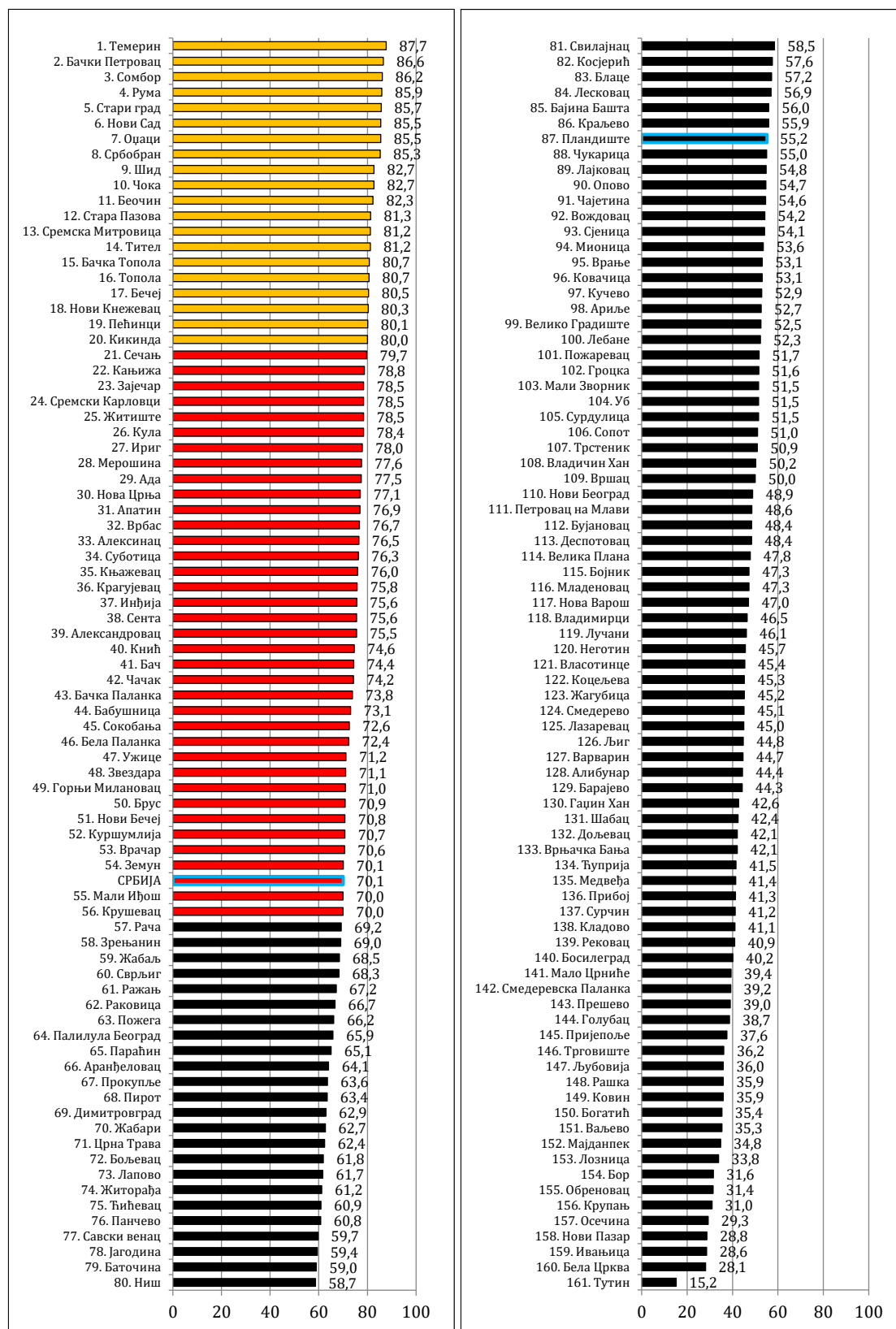
Дијаграм 4.1. % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

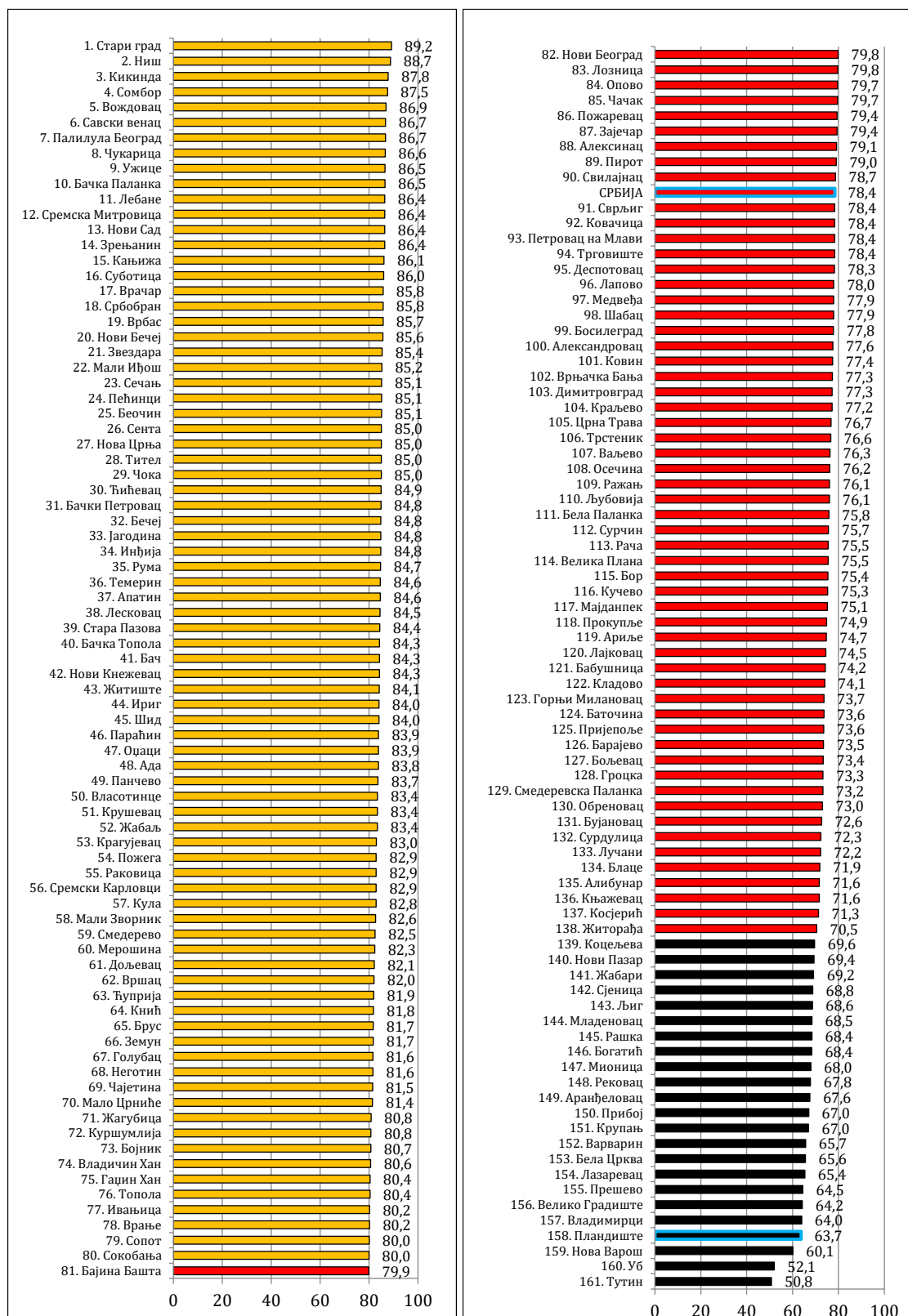
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

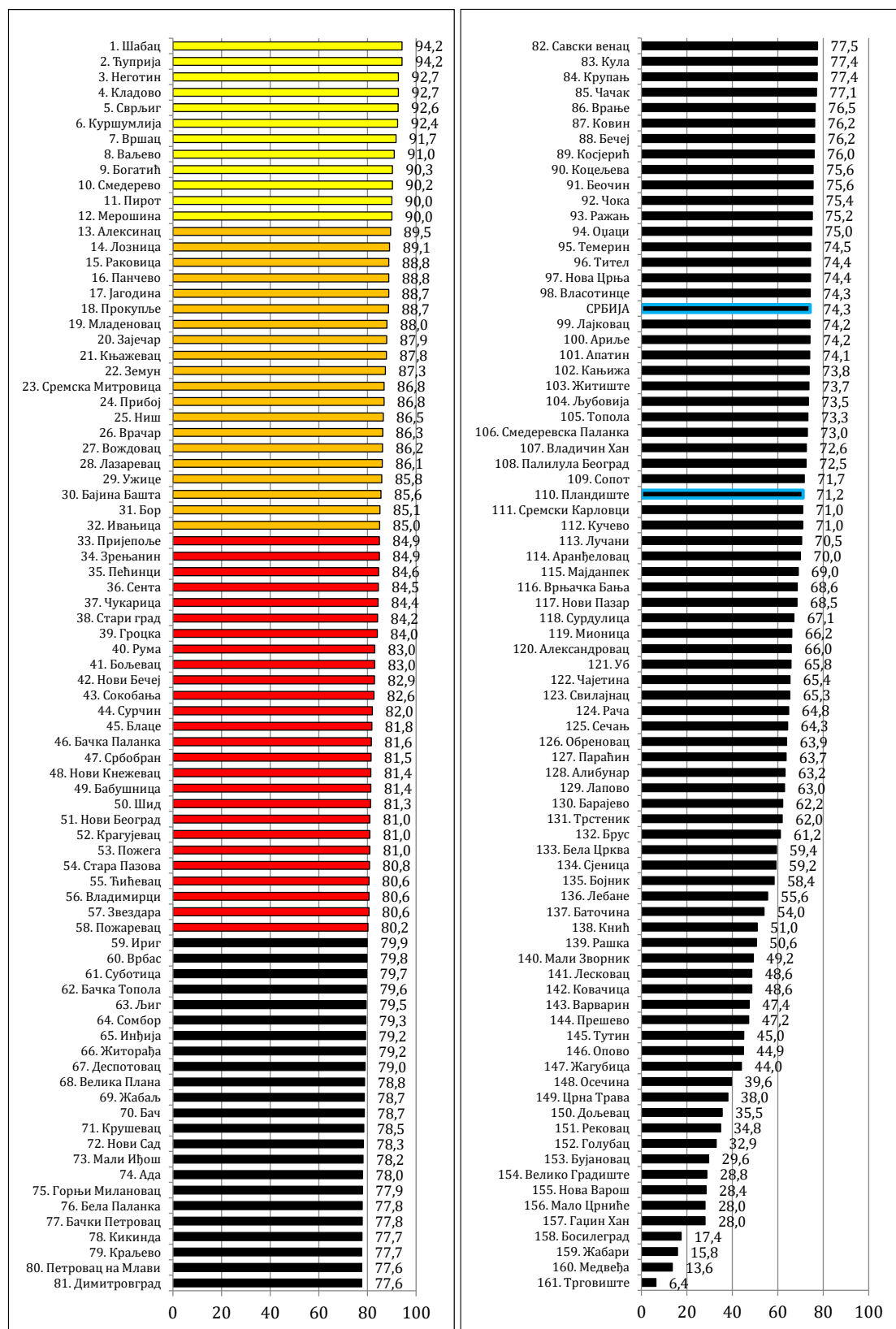
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Ниско коришћење сигурносног појаса у путничким аутомобилима.** Укупни резултати за возаче ПА (64,8%), сувозаче (67,3%) и предња седишта (65,8%) далеко су испод националног просека, што указује на широко распрострањено ризично понашање и системски проблем у поштовању прописа.
- **Изузетно ниска употреба заштитних система за децу.** Укупни резултат за децу (55,2%) је међу најнижима у Србији, док је употреба појаса код деце (48,3%) и даље критично ниска и представља један од најзначајнијих фактора ризика у саобраћају.
- **Мотокултура – готово потпуно изостанак употребе кацига код mopедиста.** Вредности од 0% у свим категоријама mopеда (возачи, путници, укупно) представљају један од најозбиљнијих безбедносних проблема, с обзиром на висок ниво ризика код ове групе учесника.
- **Недовољна употреба сигурносних система у теретним возилима.** Иако су возачи ТВ на пристојном нивоу (70,9%), сувозачи (61,9%) и предња седишта у целини (69,0%) указују да постоји значајан простор за унапређење у оквиру једне од најризичнијих категорија возила.
- **Веома низак ниво безбедног понашања код одраслих пешака.** Удео исправних прелазака (71,2%) и прелазака на зелено светло (61,6%) значајно је испод просека и указује на висок степен ризичног понашања, што додатно повећава опасност у урбаном окружењу.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.